

REPUBLIKA HRVATSKA
SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANIJA
GRAD OMIŠ
Gradsko vijeće

KLASA: 550-01/17-01/18
URBROJ: 2155/01-01-17-15
Omiš, 18. srpnja 2017.g.

Na temelju odredbi članka 30. Statuta Grada Omiša (Službeni glasnik Grada Omiša br. 4/09, 9/10, 2/13 i 10/13), Odluke gradonačelnika Grada Omiša o uključenju u akciju „Gradovi i općine-prijatelji djece“ pod KLASA: 550-01/15-01/02, URBROJ: 2155/01-02-16-2, od 03. listopada 2016.g., i Odluke gradonačelnika Grada Omiša o imenovanju članova Koordinacijskog odbora akcije „Gradovi i općine – prijatelji djece“ za Grad Omiš, pod KLASA: 550-01/15-01/02, URBROJ: 2155/01-02-16-3, od 03. listopada 2016.g., Gradsko vijeće Grada Omiša na 2. sjednici održanoj dana 18. srpnja 2017. godine, donosi

**STRATEGIJU ZA OSTVARIVANJE PRAVA I POTREBA DJECE
NA PODRUČJU GRADA OMIŠA
ZA RAZDOBLJE 2017.-2020.G.**

Sadržaj

UVOD	2
1. PROGRAMIRANJE I PLANIRANJE ZA DJECU	3
2. FINANCIJSKA SREDSTVA ZA DJECU	5
3. PODRŠKA I POTPORA UDRUGAMA ZA DJECU	5
4. DIJETE U SIGURNOM I ZDRAVOM GRADU	6
6. ODGOJ I OBRAZOVANJE DJECE	9
7. SOCIJALNA SKRB ZA DJECU	10
8. KULTURA I ŠPORT ZA DJECU	11
9. SLOBODNO VRIJEME I REKREACIJA ZA DJECU	12
10. PODRŠKA I POMOĆ RODITELJIMA U SKRBI I ODGOJU DJECE	12
11. PROVEDBA STRATEGIJE	13

UVOD

Strategija za ostvarivanje prava i potreba djece na području Grada Omiša za razdoblje 2017.-2020.g. definira ulogu tijela lokalne uprave i samouprave, stručnih službi, ustanova, udruga građana, roditelja i drugih odraslih u lokalnim programima za ostvarivanje prava i potreba djece, te ih obvezuje da čine što najviše mogu kako bi se svako dijete potpuno i skladno razvijalo i pripremilo za život i korisno djelovanje u zajednici. Strategija afirmira holistički pristup cjelokupne zajednice usmjerene na dobrobit djece, stvarajući sigurno i poticajno okruženje za djecu.

Temelji za izradu Strategije su Konvencija o pravima djece, EU Agenda za prava djece i nacionalni strateški dokumenti za promicanje i zaštitu prava i interesa djece, a Strategija je temelj za izradu godišnjih Akcijskih planova koji daju popis aktivnosti koje se provode kroz deset programskih područja važnih za život djece:

Izrada Strategije za ostvarivanje prava i potreba djece na području Grada Omiša za razdoblje 2017.-2020.g. u nadležnosti je Koordinacijskog odbora akcije „Gradovi i općine – prijatelji djece“ Grada Omiša (dalje u tekstu: Koordinacijski odbor).

1. PROGRAMIRANJE I PLANIRANJE ZA DJECU

Grad Omiš kontinuirano vrši analizu potreba i problema djece radi izrade programa i planova mjera za osiguravanje prava i potreba djece u lokalnoj zajednici. Odluke o programima i financijskim sredstvima donosi Gradsko vijeće Grada Omiša. Programi za djecu u nadležnosti su Upravnog odjela za gospodarstvo i društvene djelatnosti Grada Omiša:

▪ Program predškolskog odgoja i obrazovanja

Aktivnost 1- Financiranje redovne djelatnosti ustanova predškolskog odgoja na području Grada Omiša

Aktivnost 2 –Ulaganje u građenje i opremanje novih odjeljenja DV Omiš

Aktivnost 3- Ulaganje u dječja igrališta u predškolskim ustanovama

▪ Program osnovnoškolskog i srednjoškolskog obrazovanja

Aktivnost 1 - briga o djeci osnovnoškolskog i srednjoškolskog uzrasta kroz podizanje razine standarda obrazovanja održavanjem objekata i nabavom opreme za potrebe osnovnoškolskih i srednjoškolske ustanove.

Aktivnost 2- Izvannastavni programi, učenički i studentski standard, partnerstva u provedbi različitih projekata

Aktivnost 3 - Nagrade učenicima osnovnih i srednjih škola za postignute rezultate na školskim, županijskim i državnim natjecanjima

Aktivnost 6 – Financiranje asistenata u nastavi za djecu s posebnim potrebama

Aktivnost 8- Sufinanciranje programa sigurnost u školama kroz program obuke djece u prometu na prometnom poligonu u Splitu i program Zajedno više možemo-učenici 4. i 5. razreda osnovnih škola, prevencija kriminaliteta

▪ Program socijalne skrbi

Aktivnost 1-Redovna djelatnost Grdaskog društva Crvenog križa Omiš

Aktivnost 2- Nagrade i potpore učenicima srednjih škola

Aktivnost 3- Sufinanciranje prijevoza učenicima srednjih škola

Aktivnost 4- Pomoć obiteljima i kućanstvima u novcu

Aktivnost 5- Potpora za podmirenje troškova stanovanja

Aktivnost 6- Potpora za troškove ogrjeva

Aktivnost 7- Potpore obiteljima hrvatskih branitelja

Aktivnost 8- Potpore za nabavu obaveznih školskih udžbenika

Aktivnost 9- Sufinanciranje usluga dječjih vrtića u posebnim slučajevima

Aktivnost 10- Potpore obiteljima za novorođeno dijete

Aktivnost 11 – Potpore u naravi obiteljima hrvatskih branitelja, jednokratne pomoći, podmirenje troškova privremenog smještaja u kriznoj situaciji

▪ **Program Razvoj civilnog društva**

Aktivnost 1- Financiranje udruga u području razvoja civilnog društva

Aktivnost 2- Financiranje udruga u području zaštite i promicanja prava i interesa osoba s invaliditetom

Aktivnost 3- Financiranje udruga u području zaštite, očuvanja i unapređenja zdravlja

Aktivnost 4- Financiranje udruga u području socijalne skrbi

Aktivnost 5- Financiranje udruga kroz ustupanje gradskih prostora na korištenje bez naknade (gradski sportski objekti, igrališta, mjesni domovi)

▪ **Program Razvoj športa**

Aktivnost 1- Financiranje udruga u području sporta

Aktivnost 2- Gradski sportski objekti, sportska igrališta, dječja igrališta, mjesni domovi koje koriste udruge za potrebe provedbe programa – održavanje i izgradnja

▪ **Program Promicanje kulture**

Aktivnost 1- Najam prostora za provođenje programa OGŠ „Lovro pl. Matačić“ i Centra za kulturu Omiš

Aktivnost 2- Redovna djelatnost Narodne knjižnice Omiš

Aktivnost 3- Redovna djelatnost Centra za kulturu Omiš

Aktivnost 4- Financiranje udruga u kulturi

▪ **Program organiziranja i provođenja zaštite i spašavanja**

Aktivnost 1- Financiranje Vatrogasne zajednice i DVD-a u sastavu

Aktivnost 2- Jedinice prometne mladeži

Grad Omiš planira i osigurava sredstva za tekuća i kapitalna ulaganja u sadržaje koji poboljšavaju kvalitetu života djece u lokalnoj zajednici; održavanje zgrada i objekata za redovno korištenje, izgradnju i uređenje dječjih igrališta i dr.

Sukladno proračunskim mogućnostima, u planove i programe za djecu na razini Grada Omiša unose se i prijedlozi koje za poboljšanje kvalitete života djece u lokalnoj zajednici iznose sama djeca kroz Dječje gradsko vijeće. Na taj način djeca i mladi u našem Gradu imaju aktivnu ulogu u kreiranju lokalnog programa za djecu.

2. FINACIJSKA SREDSTVA ZA DJECU

Iz Proračuna Grada Omiša potrebno je osigurati financijsku potporu: Programu predškolskog odgoja, Programu osnovnoškolskog i srednjoškolskog obrazovanja, Programu u području kulture, Programu u području socijalne skrbi, Programu u području sporta i Programu organiziranja i provođenja zaštite i spašavanja.

U Proračunu Grada Omiša osiguravaju se i sredstva za tekuća i kapitalna ulaganja u sadržaje koji poboljšavaju kvalitetu života djece u lokalnoj zajednici, kao što su: održavanje zgrada i objekata za redovno korištenje, izgradnja i uređenje dječjih igrališta i dr.

Financijska sredstva za projekte udruga čija su ciljna skupina djeca osiguravat će i iz sredstava Županijskog i Državnog proračuna, EU fondova i drugih donatora, a Grad Omiš će prilikom apliciranja institucijama i organizacijama civilnog društva biti podrška u svojstvu partnera.

3. PODRŠKA I POTPORA UDRUGAMA ZA DJECU

Na području Grada Omiša djeluje niz Udruga koje osmišljavaju programske aktivnosti za djecu te se financiraju iz Proračuna Grada Omiša, u nekoliko područja:

3.1. Djelatnost udruga djece sudionika i stradalnika Domovinskog rata

U okviru ove djelatnosti osigurava se podrška programima Udruge roditelja poginulih branitelja Domovinskog rata i Udruge HVIDR-a koje provode programe psihosocijalne i zdravstvene pomoći sudionicima Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji i tako osigurava stručnu pravnu i psihosocijalnu pomoć djeci hrvatskih branitelja, djeci hrvatskih ratnih vojnih invalida i djeci hrvatskih branitelja oboljelih od PTSP-a.

3.2. Djelatnost tehničke kulture

Na području Grada Omiša aktivno djeluje nekoliko udruga iz područja tehničke kulture: Foto klub Rišpet, Moto klub Gusar, Auto klub Oneum i Astronomsko društvo Omiš. Ove udruge provode programe odgoja i obrazovanja za tehnička, tehnološka te informatička znanja i medijske vještine te programe promidžbe znanstvenih i tehničkih dostignuća prema djeci i mladima, a organiziraju smotre, natjecanja, tečajeve, predavanja i izložbe. Grad Omiš osigurava potporu promicanju tehničke kulture u populaciji djece i mladih.

3.3. Djelatnost udruga u kulturi

Cilj potpore razvoju civilnog društva u području kulture je podizanje kvalitete ponude kulturnih sadržaja, stvaranje poticajnog okruženja za sve oblike kulturnog stvaralaštva, poticanje tradicijske kulture i očuvanja kulturne baštine te poticanje kulture mladih.

Iz Proračuna Grada osiguravaju se potpore udrugama iz područja kulture koje svojim aktivnostima okupljaju i djecu – Omiš guitar fest, Hrvatska udruga likovnih umjetnika, KUD Slime, KUU Mosor, ProKultura, KUD „Mile Gojsalić“ Kostanje, KPU „Omiški gusari“, Likovna kolonija Mimice, HKUD Kostanje, Društvo „Hrvatska žena“ Omiš, Klapa „Pasika“ Kostanje, Društvo Poljičana „Sv. Jure“ Priko, Udruga za očuvanje hrvatskog folkloru Omiš, PEU Gata. Uz postojeće kapacitete u ovom području

djelatnosti civilnog društva, poticat će se i nove inicijative, kao što se konstantno potiču i pojedinci-
autori razne kulturne i dječje literature.

3.4. Djelatnost udruga u području zdravstvene skrbi i skrbi za obitelj i djecu

Udruge koje djeluju u ovom području promiču kvalitetu života djece i mladih s posebnim potrebama i invaliditetom, promiču jednakost svih, provode prevenciju socijalno-patološkog ponašanja djece i mladih, promiču važnost zaštite mentalnog zdravlja djece i mladih te vrijednosti obitelji, a osiguravaju i programe za kvalitetno i organizirano provođenje slobodnog vremena djece i mladih. Grad Omiš osigurava financijsku potporu programima udruga koje se bave potrebama djece –Društvo Naša djeca Grada Omiša, Udruga izviđača Omiš, Udruga Zamosorje Donji Dolac, Udruga antifašista grada Omiša, Udruga djece i roditelja djece s posebnim potrebama „Prijatelj“, Udruga osoba s invaliditetom Agape Omiš, Gradsko društvo Crvenog križa Omiš, Klub žena Liječenih na dojci Omiš, Dijabetičko društvo Omiš, Centar za hagioterapiju Omiš, Hrvatska žena Omiš, Samostan sestara Služavki malog Isusa Omiš. Sukladno proširenju organizacija civilnog društva s programskim aktivnostima za djecu, osigurat će se i dodatna potpora ovom području rada s djecom.

3.5 Djelatnost udruga u području športa

Iz Proračuna Grada financiraju se sportski klubovi koji djeluju na području Grada Omiša, ali i oni koji djeluju u susjednim gradovima/ općinama u kojima djeca s područja Grada Omiša također treniraju. Klubovi djeluju na različitim sportskim područjima kao što su: Nogometni klub Omiš, Ženski košarkaški klub Omiš, Košarkaški klub Omiš, Vaterpolo klub Omiš, Taekwondo klub Gusar, Šahovski klub Omiš, Jedriličarski klub Omiš, Judo klub Omiš, Atletski sportski klub Omiš, Odbojkaški klub Gusar, Kickboxing klub Sv. Jure Gata, RK Hrvatski dragovoljac Dugi Rat, RK Orkan Dugi Rat, Plivački maraton Omiš te različita školska sportska društva.

4. DIJETE U SIGURNOM I ZDRAVOM GRADU

4.1. Prevencija nasilja

Prevenciju nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja čine mjere i aktivnosti kojima se stvara sigurno i poticajno okruženje, njeguje atmosfera suradnje, uvažavanja i konstruktivne komunikacije. Preventivnim aktivnostima se podiže nivo svijesti djece, učenika, roditelja i svih građana za prepoznavanje nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja. Potrebno je isticati znanja, vještine i stavove potrebne za konstruktivno reagiranje na nasilje te osigurati zaštitu djeteta i učenika, roditelja i svih građana od nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja.

Prevencija nasilja i zlostavljanja ostvaruje se u suradnji sa drugim nadležnim organima, organizacijama i službama, a programi za sigurno odrastanje djece na području Grada Omiša usklađeni su s relevantnim nacionalnim dokumentima u području prevencije nasilja:

- Školski preventivni programi u Dječjem vrtiću Omiš, Osnovnim školama „Josip Pupačić“ Omiš, „1. listopada 1942.“ Čišla i „Gornja Poljica“ Srijane
- Posebni projekti u gradskim odgojno-obrazovnim ustanovama – Dječje gradsko vijeće, Projekti „Sto ljudi, sto čudi“ i „Sretno dijete“ u OŠ „Josip Pupačić“ Omiš, CAP projekt

(radionice za djecu - prevencija nasilja) u Dječjem vrtiću Omiš, projekti zaštite djece od vršnjačkog nasilja Centra za socijalnu skrb Omiš

- Preventivni programi MUP-a i Policijske postaje Omiš: Zajedno možemo više- Naglašavanje uloge policije u lokalnoj zajednici, prevencija nasilja i ovisnosti
- Programi organizacija civilnog društva (tribine, stručni skupovi, predavanja, manifestacija)
- Medijska promocija kulture nenasilja (radio, web-portali, tisak)

Preventivne aktivnosti obuhvaćaju:

- stalno stručno usavršavanje;
- raznovrsnu ponudu slobodnih i izvan-nastavnih aktivnosti za strukturiranje slobodnog vremena učenika i djece;
različite programe pomoći djeci i učenicima u razvijanju socijalnih vještina
- aktivna participacija djece u donošenju odluka u lokalnoj zajednici
- suradnju sa drugim institucijama sa ciljem ranog identificiranja problema, potencijalnih poremećaja u ponašanju i drugih rizika za pojavu nasilja I pravovremene pomoći;
- aktiviranje školskog i rekreativnog sporta i stavljanje sportskih kapaciteta ustanova u funkciju zdravlja sve djece/učenika u lokalnoj zajednici pokretanjem sportskih i rekreativnih manifestacija i utakmica, igara bez granica, fer- plej turnira i sl.);

4.2. Sigurnost djece u prometu

S ciljem senzibilizacije i upozorenja javnosti, a osobito vozača, na povećani oprez u prometu radi zaštite djece u prometu, na području Grada Omiša će se u suradnji s MUP-om, odgojno- obrazovnim institucijama i udrugama civilnog društva provoditi niz prometno-edukativnih aktivnosti – Poštujte naše znakove, Rolobicikljada, Program osposobljavanja za upravljanje biciklom i dr.

Grad Omiš ustrojava i financira prometne jedinice mladeži. Utvrđuje se kako prometna situacija na području Grada Omiša zahtjeva dodatni angažman policije zbog čega je u funkciji pojačane kontrole poštivanja prometnih pravila, kontrole načina ulaska u gradsku jezgru, reguliranje prometa na raskrižjima i to u turističkoj sezoni i na početku školske godine učenika osnovne škole. Cilj je usavršavanje prometne kulture te upoznavanje djece s opasnostima u prometu kojima su svakodnevno izložena.

4.3. Komunalna prevencija

Program komunalne prevencije zahtijeva partnerstvo, zajedničko planiranje i djelovanje javnih službi, gospodarstva i građana radi zaštite sigurnosti građana, materijalnih dobara i zajednice u cjelini. Cilj je koordinirano i kontinuirano djelovanje na povećanju opće sigurnosti u sklopu nacionalnih programa, prevencija i rana intervencija u području socijalnopatološkog i neprihvatljivog ponašanja djece i mladih, nadzor nad radom i otvaranjem kafića/kladionica, pokretanje inicijative u lokalnoj zajednici za izmjene zakona ili njihovo dosljedno provođenje kako bi se smanjili negativni utjecaji i rizici u okruženju, na primjer: izmještanje kafića i kladionica iz neposrednog okruženja ustanove; poštovanje uredbe o zabrani prodaje alkohola, duhana, pirotehničkih sredstava i psihoaktivnih supstanci maloljetnim osobama i sl.

4.4. Zaštita i unaprjeđenje okoliša

Zaštita okoliša kao skup odgovarajućih aktivnosti i mjera kojima je cilj sprječavanje onečišćenja i zagađenja okoliša, sprječavanje nastanka šteta, smanjivanje i/ili otklanjanje šteta nanesenih okolišu te povrat okoliša u stanje prije nastanka štete temelj je eko-svijesti u našem gradu. Promicatelji eko-orijentacije na području Grada Omiša su odgojno-obrazovne ustanove i udruge civilnog društva koje dugi niz godina rade na osvještavanju ekološkog načina razmišljanja i djelovanja.

S ciljem stalne brige za zdravi okoliš poticat će se aktivnosti djece i odraslih usmjerene na: održavanje zelenih površina, dječjih igrališta i drugih prostora za igru i druženje djece u gradu; brigu za cvjetne nasade; navikavanje na korištenje posuda za otpad; navikavanje na štedljivo ponašanje, prikupljanje otpada za reciklažu i dr. kroz različite projekte i aktivnosti kao što su: Festival planinarstva, Oda Proljeću, Vode zavičaja, More je život, GLOBE program, Plava čistka, Mali ekolozi za velike nagrade, izvannastvane aktivnosti i aktivnost učeničke Zadruga „Rašeljka“; Dan planeta Zemlje, Mladi meteorolozi te kroz bogat program Udruge Izviđača Omiš.

4.5 zaštita djece i mladih s problemima u ponašanju

Jedna od posebno važnih socijalno osjetljivih skupina s kojima Centar radi su i djeca i mladi s problemima u ponašanju.

Ishodište za postupanje Centra može biti različito:

- po službenoj dužnosti ukoliko je obitelj već u tretmanu Centa zbog drugih razloga ,te se tijekom postupka utvrdi da su kod djece prisutni problemi u ponašanju
- po zahtjevu roditelja koji je zbog odgojnih problema zatražio pomoć Centra
- po prijavama različitih službi koje se bave djecom i mladima (škole, zdravstvene ustanove, policija, odvjetništva , sudovi)
- po prijavama osoba iz obitelji, susjedstva, čak i na temelju anonimnih prijava s dostupnim podacima o ugrožavanju djetetovih interesa, neprimjerenih postupaka roditelja i problema djece.

Po saznanju o problemima u ponašanju djeteta postupanje Centra započinje pozivom djetetu i roditeljima na razgovor. Tijekom prvog razgovora socijalni radnik pribavlja osnovne informacije o djetetu, njegovim problemima i poteškoćama u obitelji , te se procjenjuju potrebe djeteta i obitelji na temelju kojih se poduzimaju daljnje mjere u cilju zaštite dobrobiti i najboljeg interesa djeteta.

U postupku procjenjivanja obavlja se izvid u domu u kojem dijete živi, i razgovor sa školom, obiteljskim liječnikom, specijaliziranim zdravstvenim ustanovama i svima onima koji u svakom pojedinačnom slučaju mogu pomoći da se stvori cjelovita slika o problemima , ali i mogućnostima djeteta i njegovih roditelja za prevladavanje nastalih problema.

Mjere koje će Centar poduzeti prema njima ovise o vrsti i težini utvrđenog problema, životnoj dobi, dostignutoj razini emocionalnog i socijalnog razvoja, osobinama, navikama i interesima djeteta/mlade osobe ,obrazovnom statusu, ali isto tako i o okolnostima sredine u kojoj odrasta s naglaskom na odnose u obitelji i odgojne kapacitete roditelja , uvažavajući i prijedloge dijagnostičke obrade izvan Centra .

Ovisno o tome, djeca i roditelji mogu biti obuhvaćeni savjetodavnim radom stručnjaka Centra, mogu se uputiti i nekom od specijaliziranih stručnjaka u naprijed navedenim ustanovama ili udrugama koje se bave zaštitom djece .

Roditeljima se može izreći upozorenje na nedostatke u odgoju uz konkretne prijedloge za ispravljanje tih nedostataka.

Ukoliko je roditeljima potrebna duža i kontinuirana pomoć u odgoju i stjecanju boljih roditeljskih vještina moguće im je izreći mjeru nadzora nad izvršavanjem roditeljske skrbi .

Provođenjem ove mjere stručnjaci koje odredi Centar pružaju pomoć i podršku roditeljima i djeci u njihovom domu. Osim toga roditelje je moguće uputiti u školu za roditelje ili u tretman drugih stručnjaka ovisno o poteškoćama koje dijete ili obitelj iskazuju .

Svakom slučaju pristupa se vrlo individualizirano te se za svako dijete i njegovu obitelj izrađuje pojedinačni program postupanja.

6. ODGOJ I OBRAZOVANJE DJECE

Odgoj i obrazovanje predškolske djece odvija se u Dječjem vrtiću Omiš i Dječjem vrtiću Čarobni pianino. Dječji vrtić je javna ustanova osnovana poradi skrbi o djeci predškolske dobi, a obavlja i druge zadaće utvrđene Zakonom o predškolskom odgoju i naobrazbi (NN 10/97). Djelatnost u na području Grada Omiša obavlja se u vrtićima: Potočić, Visibaba, Radost, Pčelica, Galeb, Smilje, Trešnjica, Kamenčić i Golubica.

Osnovnoškolsko obrazovanje djece na području Grada Omiša provodi se u sljedećim osnovnim školama: OŠ „Josip Pupačić“ Omiš s područnom školom u Kučićima, OŠ „1. Listopada 1942.“ Čišla s područnim školama u Kostanjama, Tugarama, Dubravi i Gatima te OŠ „Gornja Poljica“ Srijane. Uz redovnu nastavu, škole svoje odgojno-obrazovne programe provode kroz dodatnu nastavu, dopunsku nastavu, izbornu nastavu, izvannastavne aktivnosti, terensku nastavu te kroz kulturnu i javnu djelatnost.

Osnovna škola „Josip Pupačić“ je po broju učenika jedna od najvećih škola u Hrvatskoj, a najveća u Splitsko-dalmatinskoj županiji. Nastava se u školi održava osim u centralnoj zgradi još na tri lokacije od kojih je zgrada "Punta Sole" (mala škola) također na poluotoku Punta gdje su smješteni niži razredi. Treća odvojena zgrada u Omišu je školska športska dvorana smještena uz centralnu zgradu. Četvrta lokacija je područni odjel smješten u naselju Kučiće gdje se održava nastava za svih osam razreda. Školu pohađa 912 učenika u 49 razrednih odjela. Radi se u dvije smjene, a u školi je zaposleno ukupno 100 djelatnika.

Osnovna škola „1. Listopada 1942.“ nastavu osim u mjestu Čiša, organizira i kroz područne škole u naseljima Tugare, Kostanje, Dubrava i Gata, a školu zajedno s područnim odjeljenjima pohađa 310 učenika. Centralnoj školi Čišla gravitiraju učenici s najvećeg dijela srednjih Poljica (Smolonje, Seoca, Zvečanje, Ostrvica, Donja Ostrvica). Učenici iz Gata, gdje postoji područni odjel za prva četiri razreda, u višim razredima pohađaju nastavu također u Čišli. U Kostanju postoji područni odjel sa svih osam razreda koji pohađaju i djeca iz Podgrađa. Učenici iz Tugara i Dubrave, gdje se nastava organizira u prva četiri razreda, osnovnoškolsko obrazovanje u višim razredima nastavljaju u Srinjinama, odnosno Žrnovnici.

Zbog svog smještaja s velikim upisnim područjem od oko 140 km², raspršenosti naselja, prometne izoliranosti i nepovoljnih klimatskih uvjeta, Osnovna škola „Gornja Poljica“ ima status - male planinske škole. Uslijed velike emigracije radnog stanovništva u priobalni pojas krajem 60-tih i 70-tih godina, broj učenika u školama omiške zagore naglo opada, a u zadnjih 10-tak godina broj učenika se ustalio na 80-tak polaznika. Kako je ovo područje karakteristično po svojoj raštrkanosti naselja, slaboj prometnoj povezanosti i mikroklimatskim uvjetima, 90% učenika je obuhvaćeno organiziranim školskim prijevozom- učenika putnika. Nastava se održava u jednoj smjeni. Centralni školski objekt obuhvaća 1100 m² interijera i oko 4000 m² eksterijera, a čine ga 8 klasičnih učionica, kabineti za informatiku, knjižnica, zbornica, uredi za administraciju, uredni sanitarni čvorovi, atrij, prilagođena dvorana za TZK, vlastito grijanje na tekuće gorivo, sportski poligon i školski park. Estetsko uređenje i funkcionalnost prostora zadovoljavaju sve potrebne kriterije, a dopunom knjižnog fonda školske knjižnice novim naslovima, nabavkom novijih nastavnih pomagala i većim redovnim financijskim sredstvima škole, u potpunosti se i postepeno zadovoljavaju svi kriteriji suvremenog nastavnog procesa.

Osnovno i predškolsko glazbeno obrazovanje osigurava se kroz program Osnovne glazbene škole „Lovro pl. Matačić“ Omiš. Predškolsko glazbeno obrazovanje provodi se kroz početnički solfeggio i radionice glazbenog vrtića, a osnovnoškolsko obrazovanje kroz individualnu nastavu glavnog predmeta- instrumenta, solfeggija, zbor i orkestar. Osnovna glazbena škola ima i odjeljenje u mjestu Kostanje za djecu u omiškoj zagori koja su udaljena od gradskog centra. Srednjoškolsko obrazovanje osigurava se kroz Srednju školu „Jure Kaštelan“.

7. SOCIJALNA SKRB ZA DJECU

Centar za socijalnu skrb Omiš provodi brojne, zakonom propisane aktivnosti u skrbi za djecu počevši od novčanih naknada obiteljima koje žive u nepovoljnim socijalno-ekonomskim prilikama.

Iako na našem područje nije udomiteljstvo saživilo kao tradicionalan oblik skrbi ipak imamo nekoliko udomiteljskih obitelji koji brinu o djeci bez adekvatne roditeljske skrbi. Posvojenje je najtrajniji oblik skrbi za djecu bez roditelja te je u nadležnosti Centra za socijalnu skrb kao i skrbništvo za djecu čiji su roditelju umrli, nestali i ili su onemogućeni u izvršavanju roditeljske skrbi.

Centar sukladno svojim zakonskim ovlastima provodi i odgojne mjere izrečene maloljetnicima ili mlađim punoljetnicima počiniteljima kaznenih djela i prekršaja. U obiteljima u kojima je sigurnost ili pravilan razvoj djece ugrožen, roditeljima se pruža podrška kroz mjere obiteljsko-pravne zaštite počevši od savjetovanja, stručne pomoći i podrške ili u najtežim situacijama, djeci sigurnost odrastanja omogućavamo smještajem u dom ili udomiteljsku obitelj. Provodi se i postupak obaveznog savjetovanja roditelja prije postupka razvoda braka koji ima za cilj da se roditelji dogovore na koji način će sam postupak za dijete biti najbezbolniji odnosno na koji način će osigurati kontinuitet u zajedničkoj skrbi za djecu. U obiteljima gdje je prisutno nasilje na štetu malodobne djece Centar se aktivno uključuje u skrb za djecu.

U suradnji s Domom za djecu „Maestral“ provodi se projekt mobilnih timova koji osiguravaju mjeru savjetovanja obiteljima u riziku od zanemarivanja i zlostavljanja djece. Projekt je nova socijalna usluga na našem području.

U suradnji s osnovnom školom kao preventivnu aktivnost, održavaju se predavanja na temu zanemarivanja zlostavljanja djece s ciljem ranog prepoznavanja simptoma i pružanja pravovremene pomoći i podrške.

Centar već treću godinu kroz radionice osigurava potrebnu podršku grupi roditelja Udruge roditelja djece i odraslih s posebnim potrebama „Priatelj“ Omiš. Također, u suradnji sa školama, planira se započeti s radionicama za roditelje kojima je cilj jačanje roditeljskih kompetencija i razvijanje roditeljskih vještina.

Posljednje dvije godine Centar je provodio projekt Moje prvo ljetovanje kroz kojeg je za 22 obitelji s djecom koji su korisnici sustava socijalne skrbi, a čija djeca nisu nikada bila na ljetovanju, osigurano tjedan dana potpuno besplatnog boravka na moru. Projekt je proveden uz podršku lokalne zajednice te drugih partnera (od trgovačkih lanaca do vlasnika restorana i dr.), turističkih zajednica koji su se uključili u provedbu projekta. Iako korisnici projekta nisu obitelji s našeg područja isti je proveden uz veliku podršku šire lokalne zajednice.

8. KULTURA I ŠPORT ZA DJECU

8.1. Kulturni sadržaji za djecu

Kvalitetne kulturne sadržaje za djecu na području grada Grada Omiša organiziraju: Centar za kulturu Omiš, Dječji vrtić Omiš, osnovne i srednje škole, Osnovna glazbena škola, Narodna knjižnica Grada Omiša, Gradski muzej Grada Omiša, Turistička zajednica Grada Omiša, Omiš guitar fest, Hrvatska udruga likovnih umjetnika, KUD Slime, KUU Mosor, ProKultura, KUD „Mile Gojsalić“, KPU „Omiški gusari“, Likovna kolonija „Mimice“, HKUD „Kostanje“, Društvo „Hrvatska žena“ Omiš, Klapa „Pasika“ Kostanje Društvo poljičana „Sv. Jure“ Priko, Udruga za očuvanje hrvatskog folklor, PEU Gata te pojedinci-autori knjiga za djecu. Tijekom cijele godine navedene udruge na području Grada Omiša organiziraju različite kulturne manifestacije za djecu i s djecom – priredbe, izložbe, koncerti, kino-projekcije, kazališne predstave i dr. Djeca su uključena u kulturno-umjetničke programe kojima se obilježavaju važni datumi u godini.

Uz kutak za djecu Narodne knjižnice Omiš, svaka osnovna i srednja škola ima školsku knjižnicu s fondom knjiga koji se stalno nadopunjuje, a školske knjižnice su informacijsko i medijsko središte škole i središnjice svih školskih odgojno-obrazovnih sadržaja, javnih kulturnih događaja i svekolikih stvaralačkih mogućnosti – uvijek otvorene prema širem okružju.

8.2. Športski programi za djecu

Javne potrebe u športu za koje se sredstva osiguravaju iz Proračuna Grada Omiša jesu aktivnosti udruga i klubova s ciljem poticanja i promicanja športa, afirmacije zdravog načina života i kvalitetnog i organiziranog provođenja slobodnog vremena djece i djece i mladih, poticanja športskih dostignuća i zdravog natjecateljskog duha kod djece i mladih te organiziranja športskih manifestacija, razvojnih projekata i elaborata u funkciji razvoja športa. Kroz javne potrebe u športu za koje se sredstva osiguravaju iz Proračuna Grada Omiša jesu aktivnosti sljedećih udruga i klubova: Nogometni klub „Omiš“, Ženski košarkaški klub „Omiš“, Košarkaški klub „Omiš“, Vaterpolo klub Omiš, Taekwondo klub „Gusar“, Šahovski klub „Omiš“, Jedriličarski klub „Omiš“, Judo klub „Omiš“, Atletski sportski klub „Omiš“, Odbojkaški klub „Gusar“, Kickboxing klub „Sv. Jure“ Gata, RK „Hrvatski dragovoljac“ Dugi Rat,

RK „Orkan“ Dugi Rat, Plivački maraton „Omiš“, Školska sportska društva, Astronomsko društvo „Omiš“. Djeca predškolskog uzrasta kroz športske programe Dječjeg vrtića Omiš sudjeluju u humanitarnim utrkama, bicikljadi, olimpijadi dječjih vrtića, organiziranim šetnjama. U osnovnim školama djeca imaju mogućnost bavljenja šahom, planinarenjem, atletikom, badmintonom, košarkom, odbojkom, rukometom, mažoretkinjama, nogometom, a za djecu izvan područja samog grada, organiziran je i prijevoz za dolaske na trening.

9. SLOBODNO VRIJEME I REKREACIJA ZA DJECU

Grad Omiš za provedbu programskih sadržaja djece u slobodnom vremenu ima tehničko-prostorne kapacitete kao što su: dječja igrališta, vanjske športske terene, športsku dvoranu, vanjsku pozornicu, školsko dvorište i druge odgovarajuće prostore. Ustanove i organizacije civilnog društva kreiraju programe koji potiču djecu na socijalizaciju, širenje znanja, stvaralačko izražavanje i djelovanje, aktivni odmor i razonodu. Dostignuća djece u slobodnom vremenu prate se i promiču putem svih lokalnih medija.

Dječji vrtić Omiš i Dječji vrtić Čarobni pianino pripremaju radionice i igraonice za djecu te sudjeluju u aktivnostima koje provode ostale ustanove i organizacije civilnog društva. Izvannastavne i izvanškolske aktivnosti odgojno-obrazovnih ustanova na području Grada Omiša pružaju mogućnost samopotvrđivanja djece u raznim područjima.

U omiškoj Osnovnoj školi „Josip Pupačić“ učenicima su na raspolaganju: Astronomija, Geohorizonti, GLOBE, Mali ekolzi za velike nagrade, Mirotvorac, Moj zavičaj u prošlosti, Strip, Školska radioskupina MI... U osnovnoj školi „1.listopada 1942.“ Učenicima su na raspolaganju: Zaboravljene igre, Multi grupa, Mali znanstvenici, Poljička grupa, Volonterski klub., Medijska kultura, Promet, Moje mjesto, Mladi meteorolozi.

Programe za organizirano i kvalitetno provođenje slobodnog vremena djece na području Grada Omiša, osim odgojno-obrazovnih ustanova, osiguravaju i gradske ustanove - Narodna knjižnica Omiš, Gradski muzej Omiš, Dječje gradsko vijeće, kao i sportski klubovi te brojne organizacije civilnog društva – Gradsko društvo Crvenog križa Omiš, Društvo Naša djeca Grada Omiša, Udruga osoba s invaliditetom Agape, Udruga roditelja djece i odraslih s posebnim potrebama Prijatelj, Planinarsko društvo Imber, Policijska postaja Omiš, Centar za kulturu Omiš, Udruga Izviđača Omiš, Turistička zajednica Grada Omiša, Planinarsko ekološka udruga Gata, mnogobrojna kulturno umjetnička društva.

10. PODRŠKA I POMOĆ RODITELJIMA U SKRBI I ODGOJU DJECE

Grad Omiš osigurava kapacitete za multidisciplinarnu pomoć i podršku u izgradnji kvalitetnog i odgovornog roditeljstva i to kroz odgojno-obrazovni i zdravstveni sustav, sustav socijalne skrbi te projekte civilnog sektora. Stručnu pomoć i podršku budućim roditeljima provodi liječnik spec. ginekologije kroz edukativno-savjetodavne teme o trudnoća, porođaju i babinju, novorođenčadi, ulozi patronažne sestre u njezi majke i novorođenčeta, o dojenju, psihološkim aspektima roditeljstva.

U slučajevima maloljetničkih trudnoća i poroda na području Grada Omiša brine Centar za socijalnu skrb za suočavanje sa stresnom spoznajom o maloljetničkoj trudnoći te s ciljem edukacije mladih roditelja za aktivno i odgovorno roditeljstvo kroz ponudu sadržaja koji im omogućavaju stjecanje spoznaja o važnosti izgradnje i njegovanja zdravih partnerskih odnosa, kvalitetne komunikacije u obitelji i djelotvornih roditeljskih stilova.

Roditeljima predškolske djece kvalitetna pomoć i podrška u jačanju roditeljskih kompetencija dostupna je kroz redovnu djelatnost Dječjeg vrtića Omiš. Posebna se pažnja pridaje roditeljima budućih prvašića, kroz proširenje stručnih usluga informiranja, edukacije, razvoja vještina putem radionica, podrške i savjetovanja po modelu konzultantske pomoći vanjskih suradnika iz institucija zdravstva i organizacija civilnog društva.

Osnovne i srednja škole na području Grada Omiša suradnju s roditeljima osiguravaju kroz individualne informacije, roditeljske sastanke, predavanja, tribine te informiranja putem panoa za roditelje. Osnovna područja edukacije i stručne podrške roditeljima: jačanje roditeljskih kompetencija za osjetljive faze psihosocijalnog razvoja djece; rizični i zaštitni obiteljski faktori u poremećajima ponašanja djece; uloga obitelji u prevenciji ovisnosti i nasilja kod djece; djelotvorni roditeljski stilovi i dr. Roditelji su angažirani i u Vijeću roditelja koje djeluje pri svakoj školi. U odgojno-obrazovni proces integrira se i sudjelovanje vanjskih suradnika kao što su: Zavod za javno zdravstvo Splitsko-dalmatinske županije, Centar za socijalnu skrb, Ministarstvo unutarnjih poslova, Policijska uprava Splitsko-dalmatinska, Policijska postaja Omiš, Gradsko društvo Crveng križa Omiš, stručne civilne udruge.

Za roditelje djece s posebnim potrebama i/ili zdravstvenim problemima podrška i edukacija omogućeni su kroz programe organizacija civilnog društva.

11. PROVEDBA STRATEGIJE

Za svaku proračunsku godinu, Gradsko vijeće Grada Omiša donosi Akcijski plan provedbe Strategije za ostvarivanje prava i potreba djece na području Grada Omiša za razdoblje 2017.-2020.g. u okviru akcije „Grad Omiš-prijatelj djece“, sa svrhom operativne provedbe Strategije na godišnjoj razini. U skladu s programskim područjima Strategije, Akcijski plan definirati će nositelje aktivnosti, vrste aktivnosti, vrijeme provedbe, sudionike aktivnosti te financijski okvir za provedbu aktivnosti. Tijelo nadležno za izradu Akcijskog plana, praćenje njegove provedbe, analizu postignutih rezultata, te iznalaženje rješenja za otklanjanje uočenih teškoća u provedbi Akcijskog plana je Koordinacijski odbor.

PREDSJEDNIK GRADSKOG VIJEĆA

Zvonko Močić, dr.med., v.r.